יכול אפי' בעזרה ת"ל באהל מועד איז לי

אלא באהל מועד שבמדבר שילה ובית

עולמים מנין ת"ל בקודש אין לי אלא בשעת

הקטרה בשעת מתן דמים מנין ת"ל בבואו

לכפר אין לי אלא בכניסתו ביציאתו מנין

ת"ל עד צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל

קהל ישראל כפרתו קודמת 🖪 לכפרת ביתו

כפרת ביתו קודמת לכפרת אחיו הכהנים

וכפרת אחיו הכהנים קודמת לכפרת כל קהל

ישראל אמר מר אין לי אלא בשעת הקמרה

מאי משמע אמר רבא וכן א"ר יצחק בר

אבדימי וכן א"ר אלעזר אמר קרא יוכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל

איזהו כפרה ששוה לו 🗈 ולביתו ולאחיו הכהנים

ולכל קהל ישראל הוי אומר זה הקמרת

הקטורת וקטורת 6 מכפרת אין דהא תני

ר' חנניא שלמדנו לקמורת שמכפרת שנאמר

יותן את הקטורת ויכפר על העם ותנא

דבי ר' ישמעאל על מה קטורת מכפרת על

לשון הרע יבא דבר שבחשאי ויכפר על

מעשה חשאי תנן התם סייפורשין מבין

האולם ולמזבח בשעת הקטרה א"ר אלעזר

ילא שנו אלא בשעת הקטרה דהיכל אבל

בשעת הקטרה דלפני לפנים מהיכל פרשי

מבין האולם ולמזבח לא פרשי מתיב רב

אדא בר אהבה ואמרי לה כדי ר' יוםי אומר

כשם שפורשין מבין האולם ולמזבח בשעת

הקטרה יכך פורשין בשעת מתן פר כהן

משיח ופר העלם דבר של ציבור ושעירי

עבודת כוכבים (© הא מה מעלה יש בין ההיכל לבין האולם ולמזבח אלא שבהיכל

פורשין בין בשעת הקטרה ובין שלא בשעת

הקמרה ומבין האולם ולמזבה אין פורשין

אלא בשעת הקטרה בשעת הקטרה

מיהא פרשי מאי לאו בשעת הקטרה

דלפני לפנים לא בשעת הקטרה דהיכל

אי הכי הא מה מעלה ותו לא הא איכא

הא מעלה דאילו מהיכל פרשי בין בשעת

הקמר' דידיה בין בשעת הקמרה דלפני לפנים

ואילו מבין האולם ולמזבח לא פרשי אלא

בשעת הקטרה דהיכל הא קתני אלא שבהיכל

פורשין בין בשעת הקמרה ובין שלא בשעת

הקטרה ומבין האולם ולמזבה אין פורשין

הלכה ב:

ל) [ערכין טו. זבחים פח:],
כלים פייא מייט, ג) [זייל במדבר],
לייל לעבוד מגרין,
עבודת וגרין,
ס) [זייל מעבודת וגרין,
ס) [זייל מעבודת וגרין,

ו) ול"ל ובמדברן,

תורה אור השלם

וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר

בָּקֶדֶשׁ עֵד צֵאתוֹ וְּכְפֶּר בַּעְדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל קְהַל יִשְׂרָאַל: ויקרא טז יז

אָנָה יִשְּׁוְאֵר: וּיְקּוֹא טוּיוּ 2. וַיִּפֶּח אָהָרוֹ פּבָּאשָׁר הַפְּהָל משָׁה וַיְרֵץ אָל תּוֹך הַקְּהָל הָהָנָה הָחַל הַנְּנֶף בָּעָם וִיִּתַּן אָת הַקּטֹרֶת וַיְכַפַּר עַל

הגהות הב"ח

(מ) נמרא הוי חומר זה

הקטרת הקטורת וקטורת מי מכפרא: (ב) שם ופר העלם

לבפו או לצור ושעירי ע"ז דבר של לצור ושעירי ע"ז רדמים של יוה"כ הא מה מעלה יש כל"ל ונ"צ כך הוא הגירסא במוס' שלנו

פ״א דכליי ע״ש: (ג) רש״י

ד"ה הא קתני בניחותא ה"נ

המת האי בשעת הקטרה

קהתה האי בשנת הקטרה דקאמר בשעת הקטרה דהיכל קאמר והאי שלא

בשעת הקטרה דקאמר שלא בשעת הקטרה דהיכל קאמר

לפני ולפנים והא שלא בשעת הקטרה דקתני תנא וכו' כל"ל והד"א:

לד א ב ג מיי׳ פ״ג מהל׳ ממידין הל׳ ג ופ״ד מהלכות עבודת יום הכפורים מר.

רבינו חננאל ודרישניה דפריש אפילו בשעת הקטרה. ומיבעיא לן ואמרינן מדכתיב הכא . כפרה שנאמר לכפר בקודש. בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל, איזהו היא כפרה ששוה לו ולביתו ולאחיו הכהנים ולכל קהל ישראל. הוי אומר זו הקטורת, שאם תאמר כפרת דמים, חלוקה כפרתם, הוא וביתו ואחיו הכהנים מתכפרים בשעיר. וקטורת מי מכפרה, -- ייי, איז, דכתיב ויתן את הקטורת אין, זכוניב דיוון את הקטודת ויכפר על העם. ותני רב חנניה מיכן למדנו לקטורת שמכפרת. ותנא דבי רבי ישמעאל על מה הקטורת מכפרת על לשון הרע יבא דבר שבחשאי ויכפר על י השמועה בזבחים סוף פ׳ המזבח מקדש ובערכין פרק יש בערכין להקל ולהחמיר. ומפרש התם בבירור מבואר כי בגדי כהונה מכפרין, למה נסמכו כהונה לקרבנות, לומר לך מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין, כתונת מכפרת אשפיכות דמים. מכנסיים מכפריז על גלוי גסי הרוח. אבנט מכפר על הירהורי הלב. מעיל מכפר על לשון הרע. חשן מכפר על הדינין. אפוד מכפר על ע"ז. ציץ מכפר מכפר על ע"ז. ציץ מכפר מכפר על עי. ב., ב.... על עזי פנים. קשיא לשון הרע אלשון הרע. ופרקינן לשוז הרע בצניעותא קטורת לשוז הרע מעיל מכפר. תנן התם בפרק . ראשון מסכת כלים פורשיז הקטרה. א"ר אלעזר לא שנו שפורשין מבין האולם ולמזבח, אלא בהקטרה דהיכל, אבל כשהקטיר . לפניי ולפנים. מהיכל פרשי. מבין האולם [ולמזבח לא פרשי]. ומותבינן עליה מיהא דתני מה מעלה יש בין (האולם) [ההיכל] לבין האולם ולמזבח, אלא שבהיכל פורשין בין בשעת הקטרה בין שלא בשעת ומבין הקטרה. ולמזבח לא פרשי אלא בשעת פרשי ואפי׳ בהקטרה דלפני ולפנים. ופרקינן לא הקטרה

תום' ישנים (המשך)

כו׳.

ממה הוא בחשאי (מאותן) [ממתן] דמים שהיו גם שם פורשיו. ודוחה לו לפרש גם שם פות שן, היחוק כו נפרש (שבאחת) [שבתחן] דמים היה מונה אחת כוי אבל קטרת היה לגמרי בשתיקה. וי"ל דאע"ג דמתן דמים נמי בחשאי, מ"מ קאמר שפיר על קטרת יבא קבות הבר שבחשלי, שהרי אין כפרתו מפורשת על מה כמו במתן דמים שכפרתו מפורשת לדבר אחד. כך פירש ה״ר אלחנן. חשאי טפי ממתן דמים לפי שהוא בשתיקה אבל במתן

שהות בפסיקה מנכ לה מה של מים בין האולם ולמובח בשעת הקבורת בו'. ואנע"ג דבשעת מתן דמים נמי פרטי כדמים הכל כמתן דמים היה מונה אחם שחים כו'. פורשין היו מבין האולם ולמובח בשעת הקבורת בו'. ואנע"ג דבשעת מתן דמים נמי פרטי כדלקתן בפעלה יש בו'. הא פשיטא דמעלה יש שאין יכול לילך בהיכל אלא לצורך דאית גיה אחהרה בפרק הקומך רבה (כו, א), אלא הכא מיירי בפרישה שהיא לצורך עבודה. בשעת הקבורה מיהא פרשי מאי "או בלפני ולפנים. ואט"ג דהשתא לא ידעין טעמא מאי דבהקטרה פורשין אפילו משל לפני ולפנים וכמתן דמים אין פורשין, (אלא) וְומשל סיכל בין! בשעת הקטרה ובין בשעת מתן דמים), מ"מ הך ברייתא חשיא ליה לר' אליעזר.

בשילה ובית עולמים מניין. וכי האי גוונא אמרינן לקמן בפרק הוליאו לו (דף נג.) גבי מעלה עשן ובפרק שני שעירי (לקמן דף סו:) תניא ש (מדבר) המדברה לרבות נוב וגבעון שילה ובית עולמים ובפרק שני דסוטה (דף טו. ושם) גבי עפר סוטה ומן העפר

אשר יהיה בקרקע המשכן קאמר שילה ובית עולמים מניין וכו' ובפ"ב דשבועות (דף טו:) דקאמר מכדי מקדש חיקרי משכן ומשכן חיקרי מקדש לימא או אידי ואידי משכן או אידי ואידי מקדש אלמא אע"ג דמקדש איקרי משכן ומשכן איקרי מקדש אינטריך תרי קראי חד למקדש וחד למשכן ולא גמירי מהדדי וקשה דבפרק קמא דחולין (דף כד.) גבי שנים שפוסלים בלוים קאמר יכול אף בשילה ובית עולמים כן ת"ל די (זאת) ובפ"ק דעירובין (דף ב.) שלמים ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל פסולין במקדש מנא לן אשכחן מקדש דאיקרי משכן וי"ל בההיא דעירובין שמא איכא שום פסוק להשוות מקדש למשכן לההיא מילתא וכן בפ׳ קמא דחולין ובתר דמעטינן שילה ובית עולמים ה' (מואת) אז נוקי אותו פסוק לדרשא אחריתי וריב״ה גרס בפרק שני דשבועות תרי קראי למה לי ולי נראה אע"ג דמקדש איקרי משכן כו' אפי' הכי בההיא דשבועות דאיירי לענין טומאה סד"א לחלק בינייהו כיון דחלוקין הן לענין טומאה דאי כתב מקדש ה״ח דין הוח דטמח שנכנס למקדש חייב שהרי איסורו איסור עולם ואפילו בתר דנפיל מחיצה חייבין על המקום משום טומאה אבל במשכן לחחר שנסעו משם ופירחוהו והעמידוהו במקום אחר אין חייבין על מקומו הראשון ואי כתב משכן ה״א דין הוא שחייב עליו לפי שנמשח בשמן המשחה ואסור ליגע בו בטומחה חפילו כשהוח מפורק חבל אבני היכל שנשרו מותר ליגע בהם בטומאה ובהא נמי מיתרלא הא דמלרכינן קרא בפרק היה מביא (סוטה דף טו.) לרבות בית עולמים משום דאפקיה קרא בלשון טומאה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה וכל הלכות ספק טומאה גמרינן מסוטה להכי סד"ח כיון דמקדש ומשכן חלוקים לענין טומאה כדפרי׳ לענין טומאת סוטה נמי יהא חילוק ביניהם ותדע דהיינו טעמא דאיסי בן יהודה י דמלריך קרא לרבות שילה ובית עולמים מדפליג עליה התם איסי

בן מנחם ואמר אינו לריך ק"ו הוא אלא ומה בטומאות קלות לא חילק הכתוב בין שילה ובית עולמים טומאת אשה חמורה לא כ"ש פירוש טומאות קלות הנכנס למשכן ולמקדש בטומאת הגוף חייב כרת אתרוייהו אע"ג דיש חילוק ביניהן כדפרישית אפילו הכי השוה אותם לענין כרת הנכנס להם ומשום האי חילוק אין נראה לו לחלק "ומדבר המדבר סד"א דווקא במשכן

כשהיו ישראל במדבר סמוכין למדבר ודמעלה עשן משום דכתיב בההוא קרא אהרן והאי קרא דשמעתא סד"א משום דכתיב אהל מועד ולא איקרי אהל מועד אלא במדבר ומקרא יחירא הוא דלא הוה לריך למיכתב אלא וכל אדם לא יהיה בבאו לכפר בקדש וסד"א דאתא

למעוטי שילה ובית עולמים ובתר דמרבינן שילה ובית עולמים אהל מועד דכתב רחמנא למעוטי עזרות איצטריך: בך פורשין בשעת מתן פר בחן משיח. ה"נ הוה מלי למימר נשעת מתן פר ושעיר של יוה"כ נהיכל אלא לא פסיקא ליה משום דים מהן נמי לפני לפנים: מדה מעדה יש בין היבד ובו'. טובא איכא דמובח הוהב ומנורה ושלחן ומתן דמים בהיכל

יכול אף בכל העורה. לא יהא אדם עומד כשהכהן מקטיר קטרת לפני ולפנים: אין לי אלא בשעת הקטרת קטורת. לקמיה מפרש מאי משמע: הוי אומר זו הקטרת קטרת. דאילו מתן דמים אין שוה בכולם שהפר מכפר עליו ועל הכהנים והשעיר על ישראל:

על לאון הרע. כי ההיא דקרת לאון הרע הוה דכתיב (במדבר יו) אתם המיתם את עם ה' וסתם לשון הרע בחשחי הוח: מבין החולם ולמובה. מכל אויר כ"ב אמות שביניהם: ל"ש אלא בשעת הקטרה דהיכל. דמזבח הפנימי שחרית וערבית שהרי סמוך לו: אכל בשעת ההערה דלפני ולפנים. מהיכל שהוא סמוך לו פרשי אבל מבין האולם ולמזבח שהוח מרוחק לח פרשי: נשעם מתן פר כהן משיח. הבא על אחת מכל המלות שטעה בהוראת עלמו ועשה ומתן דמו על הפרוכת ועל מזבח הזהב: ושעירי עבודת כוכבים. ליבור שעבדו ע"ז בהוראת בית דין מביאים פר לעולה ושעיר לחטאת כדכתיב בפרשת שלח לך אנשים (שם טו) ואותו שעיר מתן דמו על הפרוכת ואינו נאכל כדילפינן בסיפרא וסיפרי ובמסכת זבחים (דף מו.): הא מה מעלה יש כו'. האי הא כמו הרי כלומר מעתה [מה] מעלה יש בפרישה בין היכל לבין חולם ולמזבח: בין בשעת הקטרה כו'. קא סלקא דעתיה בין בשעת הקטרה דלפני ולפנים בין שלא בשעת הקטרה דלפני ולפנים אלא בשעת מתן דמים דלפני ולפנים: ומבין הולם ולמובה הין פורשין. משום ולפנים אלא בשעת הקטרה לפני אבל לא בשעת מתן דמים: מאי לאו כו'. כדפרישית: לא בשעת הקערה דהיכל. האמר דפורשים מבין האולם ולמזבח והכי קתני כשם שפורשים מבין האולם בשעת הקטרה דהיכל כך פורשין בשעת מתן פר כהן משיח דהוי נמי בהיכל: אי הכי. דכשם שפורשין גשעת הקטרה אהיכל קאי ולא אדלפני ולפנים הא מה מעלה יש בתמיה וכי אין עוד מעלה אלא הא דשלא בשעת הקטרה דלפני לפנים דקתני שבהיכל פורשין בין בשעת הקטרה בין דהיכל בין לפני לפנים בין שלא בשעת הקטרה אלא בשעת מתן דמים בין דהיכל בין לפני ולפנים ומבין האולם ולמזבח לא פרשינן שלא בשעת הקטרה דהיא שעת מתן דמים דלפני ולפנים אלא בשעת הקטרה דהיכל דהא אפילו בשעת הקטרה

יש מעלה דאילו מהיכל פרשי כו': הא קחני. בניחותא ה"נ קאמר האי שלא בשעת הקטרה דקאמר שלא בשעת הקטרה דהיכל קאמר אלא בשעת הקטרה היא לפני לפנים: בין בשעת הקערה. [דהיכל] והא שלא בשעת הקערה דקתני תנא שלא בשעת הקטרה דידיה אלא בשעת הקטרה דלפני ולפנים: בהדושה

מה שאין כן בין האולם ולמזבח אלא לענין פרישה קאמר: באר בשעת הקשרה דלפני ולפנים. מימה לי מ"ש דגזרו לפרוש מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה דלפני ולפנים ולא בשעת הזאה והא בין הקטרה בין הזאה מחד קרא נפקא לעיל וי"ל בהקטרה דכתב בקרא בהדיא טפי גזרו בה רבנן ולא בהזאה דמייתורא דלכפר נפקא: נות, וחור היא היא התקשות יותר מוכד ובעון שהיה ממש משכן שלא תצינו שהיה לו דית של אבנים למטה. מיהו הא נמי לאו קושיא היא דרחמנא אמר משכן ממש שיהא עומד בקדושמו כמשפטו שיהא הארון גבית קדשי קדשים, וטב וגבעון לא היה ארון אלא בקרית יערים וזה פי' רש"י בסוטה. בפרתו קורבת לבפרת ביתו. ומימה והלא נעשית העבודה הכל בבה אחת וממי כפרם ראשון ומתי כפרת השני. ופירש רביע שמואל דנפקא מינה הא דאמריען בפרק

ובני אהרן עם קדושך, כי אם לא היה פסוק היה לו להוכיר בפעם שניה מיהא שבטו תחילה א) . יבא דבר שבחשאי בו'. תימה לריב"א

הגהות הגר"א

[א] גמרא (לכפרת ביתו כפרת ביתו קודמת) תל"מ: [ב] שם (ולביתו) תו"מ:

מוסף רש"י

ויכפר על העם. נמחלוקת קרת שהוא לשון הרע דכתיב ביה אתם המיתם וגו' (זבחים פח:), יבא דבר שבחשאי קטורת נעשית בהיכל בחשאי קטונע נעסיע פטיכנ פוסהי (ערכין 10) שהיה הכהן לבדו שם כדתגן פורשין מבין האולם ולמזבח בשעת הקטרה, וכל שכן מן ההיכל שנאמר וכל אדם לא יהיה וגו' (זבחים שם). ויכפר על מעשה חשאי. לשון הרע נחשלי הוא ערכין שם). **ואמרי לה כדי.**

תום' ישנים

מחד קרא, אבל הני דמכילתין ודשבועות ודסוטה כולהו מלויות בקדושת מקום, ול"ע. ועל ההיא דסוטה שהבאתי זעני ההימי לסוסה שהכמתי שמרבה שם נוב וגבעון שילה ובית עולמים, מוחק שם רש"י זרים עוניום, מוחק שם רש"י שילה ונוב וגבעון, משום דקשיה ליה והלא שילה משכן גמור היה למה הוארך פסוק לרבוחו, ועוד בנוב וגבעון לא היו משקין סוטות שהכי אין ממוח קריבה בבמה כדאמריץ במוחה או המוחלים. בזבחים [קיז, א] (ובמגילה). ואין נראה לרבינו למחוק הספרים דהא שילה לא היה ממש משכן שהיה לו ביח של אבנים למטה ויריעות למעלה ואיכא נמי למאן דאמר בפרק בתרא דובחים [שס] מנחה קריבה בבמה, ונוב וגבעון במה, ואדרבה היה לו להקשות

."ע בש"י. וע"ע בש"י.